

والدین ہشیار و کودک باہوش

تالیف:

دکتر نادر لطفعلی زاده

بہبود تخصصی، متخصص کودکان و نوزادان
مشاور تخصصی ژنتیک بالینی بیمارستان تخصصی و فوق تخصصی بہبود تبریز

با همکاری:

معصومہ جنت دوست

سرپرستار بخش نوزادان بیمارستان کودکان تبریز

ویرایش:

سپیدہ زمانی

دکتر حسین علیخواہ

سرشناسه :	لطفعلی زاده، نادر، ۱۳۴۶-
عنوان و نام پدیدآور :	والدین هشیار و کودک باهوش / تألیف و گردآوری نادر لطفعلی زاده؛ با همکاری معصومه جنت دوست؛ ویرایش سیده زمانی، حسین علیخواه.
مشخصات نشر :	تبریز: النوب، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری :	۱۲۸ ص: مصور (بخشی رنگی).
شابک :	۳۵۰۰۰ ریال: ۸-۸-۹۲۱۶۸-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی :	فیا
یادداشت :	کتابنامه.
موضوع :	کودکان -- سرپرستی
موضوع :	کودکان -- روان شناسی
موضوع :	کودکان -- مسائل اجتماعی و اخلاقی
شناسه افزوده :	جنت دوست، معصومه
شناسه افزوده :	زمانی، سیده، ۱۳۶۳ - ویراستار
شناسه افزوده :	علیخواه، حسین، ۱۳۵۷ -، ویراستار
رده بندی کنگره :	۱۳۹۰ ۶۲۰/۲ ۴۹/۱ HQ۷۶۹
رده بندی دیسیپلین :	۶۴۹/۱
شماره کتابخانه :	۲۳۹۱۱۴۲

این کتاب را می توانید به کیفیت از سایت انتشارات الوین www.ElvinPub.com خرید نمایید.

عنوان کتاب: والدین هشیار و کودک باهوش	تألیف و گردآوری: دکتر نادر لطفعلی زاده
ناشر: انتشارات الوین ElvinPub@gmail.com	ویراستار: سیده زمانی، دکتر حسین علیخواه
طراح روی جلد: فرزاد اباذری	صحافی: امین
لیتوگرافی: نگین	شمارگان: ۱۰۰۰ جلد
چاپ: بیتا	نوبت چاپ: اول، بهار ۱۳۹۰
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۲۱۶۸-۸-۸	قیمت: ۳۵۰۰۰ ریال

تبریز- ابتدای خیابان ۱۷ شهریور قدیم- روبروی بانک صادرات - پلاک ۴۷/۱ - طبقه همکف -
انتشارات الوین - تلفن ۸۴ ۴۴ ۵۵۶ ۴۱۱ - فروش و سفارشات: ۰۹۳۷ ۶۸۳ ۰۸۸۳

سایر مراکز توزیع:

- * تهران، خیابان جمهوری، بین دانشگاه و ابوریحان، کوچه فرزاد، پلاک ۲۰ پخش کتاب العدیر: تلفن ۶۶۴۱۷۳۳۳
- ۰۹۱۳۴۴۸۱۹۸ (محمدی)
- * تبریز، داروخانه بیمارستان بهیود تبریز، ۵-۱-۵۵۳۸۷۰-۴۱۱
- * انتشارات فروزش
- * کتابشهر تبریز، تبریز، میدان دانشسرا
- * کتابفروشی دریا، تبریز، جنب مصالای بزرگ تبریز

تقدیم به:

* همه کسانی که در راه سلامت و سعادت انسانها تلاش می کنند
 * همه کسانی که در راه اعتلای مکتب و میهن عاشقانه و عارفانه جان باختند؛
 بویژه دانشمندان هسته‌ای کشورمان، شهیدان والامقام: دکتر مسعود
 علیمحمدی و دکتر مجید شهریاری.

* مادران و کودکان سرزمینم، ایران اسلامی؛
 * مادر و روح پرفتوح پدر و برادرم، که همواره مدیون عشق و محبت آنها بوده‌ام.

با سپاس از:

* اساتید و همکاران محترم بیمارستان های دانشگاهی کودکان
 * اساتید و همکاران محترم و مدیریت محترم و پرتلاش بیمارستان تخصصی و
 فوق تخصصی بهبود تبریز جناب آقای یحیی ذیحجه؛
 * اساتید و همکاران دانشگاه علوم پزشکی، بهداشتی و توانبخشی جامع، مرکز
 مشاوره ژنتیک شمالغرب کشور و علامه امینی تبریز؛
 * همسر و فرزندم، که عشق به آنها سبب شده چشمه های ایثار و محبت،
 برای تسکین آلام بیماران دردمند در قلم جاری باشد؛
 * مدیریت و اهل قلم انتشارات الوین که در ویرایش و چاپ کتابهای قبلی و
 کتاب حاضر مرا یاری نمودند؛

* سرکار خانم جنت دوست، سرپرستار محترم بخش نوزادان بیمارستان کودکان
 تبریز که در تهیه کتاب حاضر مرا یاری نمودند.

فهرست

صفحه	عنوان
۹	مقدمه اساتید پیشکسوت
۱۱	مقدمه ناشر
۱۳	مقدمه مؤلف
۱۵	مادران هشیار
۲۱	پدران هشیار
۲۷	وظایف فرزندان در رفتار معصومین (ع)
۳۱	انواع روابط والدین با فرزندان
۳۵	نکات مهم تربیتی در مورد جوانان و نوجوانان
۴۱	جایگاه معنویت در تربیت فرزند
۴۵	مدیریت مشکلات رفتاری در کودکان
۶۱	۲۴ رفتار برای اینکه کودکان به حرفتان گوش دهند
۶۷	راههای جلوگیری از بدرفتاری در کودکان
۶۹	پرخاشگری در کودکان
۸۰	مشکلات خواب در کودکان
۸۳	صرع کودکان
۸۵	کودک بد غذا و کودکانی که صبحانه نمی‌خورند
۸۹	مقاومت در برابر مصرف دارو

- ۹۱ علل دروغ‌گویی در کودکان ۴-۵ ساله
- ۹۶ بازی‌های رایانه‌ای
- ۹۹ تاثیر بازی - درمانی در بیماریهای کودکان
- ۱۰۲ درمان حواس پرتی کودکان
- ۱۰۵ تاثیر قصه بر ذهن کودکان
- ۱۰۹ روانشناسی ونگها در کودکان
- ۱۱۴ کاهش ترس کودکان
- ۱۱۷ روشهای بهبود تکامل حرکتی کودکان با اسباب بازی
- ۱۲۱ نقش عروسک بازی در بهداشت روانی کودک
- ۱۲۳ نقش مهد کودک ها در تربیت کودکان
- ۱۲۵ منابع

مقدمه اساتید پیشکسوت:

«وَأَمَّا حَقُّ الصَّغِيرِ فَرَحْمَتُهُ، وَتَثْقِيفُهُ، وَتَعْلِيمُهُ، وَالْعَفْوُ عَنْهُ، وَالسِّرُّ عَلَيْهِ، وَالرَّفْقُ بِهِ، وَالْمَعُونَةُ لَهُ، وَالسِّرُّ عَلَى جَرَائِ حُدُوثِهِ، فَإِنَّهَا سَبَبٌ لِلتَّوْبَةِ وَالْمَدَارَةِ لَهُ، وَتَرْكٌ مِمَّا حَكَتْهُ فَإِنَّ ذَلِكَ أَدْنَى لِرُشْدِهِ» الامام السجاد (ع) تحف العقول ۲۷۰

«حق کودک خردسال اینست که بر او رحمت آری؛ در پرورش فکری و آموزش وی بکوشی؛ از خطایش بگذری و پرده‌پوشی کنی؛ با او بسازی و کمکش کنی؛ لغزشهای کودکانه‌اش را بپوشی که خود سبب توبه (اصلاح حال) اوست. باید با کودک مدارا کرد؛ با او درنیفتاد که این روش برای رشد کودک مناسبتر است».

خوشبختانه در عصر حاضر و در جامعه ایرانی ما، والدین توجه بیشتری برای تربیت فرزندان خود دارند اما اغلب، عدم آگاهی والدین از روش‌های صحیح تربیتی و عدم آشنایی با نیازهای فکری، عاطفی و بدنی کودکان در سنین مختلف موجب اتلاف سرمایه انسانی و مادی می‌شود. دوست پژوهشگر و همکار عزیزمان آقای دکتر لطفعلی‌زاده چندی پیش کتابی تحت عنوان «شیوه‌های تربیت کودک سالم و باهوش» به رشته تحریر درآوردند که به اعتقاد ما، مطالب این کتاب بهترین راهنما برای افزایش آگاهی والدین بویژه در دوران قبل از بارداری، بارداری و شیردهی می‌باشد. ولی تربیت کودک منحصر به این دوره نیست و بیشترین مشکلات تربیتی والدین، عدم آگاهی با رفتارهای هنجار و ناهنجار کودکان در سنین بعد از شیرخوارگی مانند کم یا زیاد غذاخوردن، نواذات کردن مادران و... می‌باشد.

ما کتاب حاضر را تحت عنوان والدین هوشیار و کودک باهوش که نتیجه تحقیق و تجربیات چند ساله مؤلف می‌باشد بهترین مجموعه برای والدین تربیت کودک و حتی همکاران عزیز پزشک دیدیم. مطالعه این کتاب باعث ارتقاء سطح آگاهی والدین و شناخت نیازهای فکری و جسمی کودکان خواهد شد و بطور قطع در سرمایه‌گذاری آگاهانه والدین در تربیت کودک دلبند موثر خواهد بود. توفیق روزافزون مؤلف عزیز را در راه تلاش برای ارتقاء آگاهی والدین و مربیان را از خداوند منان خواستاریم.

دکتر جواد ایمانی

دکتر رضا اکبری

دکتر یوسف شفقتی

دکتر رضا برادران

مقدمہ ناشر

بنام اُنکے جان را فکر ت آموخت چراغ دل به نور جان برافروخت
باز ہم سال جدید را با کتابی جدید و پر بار از یک اہل قلم توانمند آغاز کردیم۔
کتاب قبلی این نویسنده توانا با عنوان «شیوہ های تربیت کودک سالم و باہوش»
یکی از پرفروش ترین محصولات این انتشارات بود کہ دوبار بہ چاپ رسید و
علیرغم استقبال کم نظیر خوانندگان، در چاپ سوم تغییرات اساسی دادہ شد تا
بیش از پیش مفید واقع شود و در تربیت صحیح کودکان و آیندہ سازان کشورمان
مورد استفادہ قرار گیرد۔

این واقعیت کہ مادران آگاہ و ہشیار، کودکان سالم تر و باہوش تری تربیت و
تحویل جامعہ می دہند، انکارناپذیر است۔ استاد بزرگوار جناب آقای دکتر نادر
لطفعلی زادہ با علاقہ و فانی کہ نسبت بہ تامین سلامت کودکان دارند در طول
خدمت پزشکی خودشان تحقیق و پژوهش و آموزش والدین را سر لوحہ فعالیت-
های خود قرار دادہ و قدمہای مؤثری در این راہ برداشتہ اند۔ نمونہ این تلاش ها
ہمین ہمتی است کہ بکار گماشتہ و بخشی از تجربیات و دانش چندین سالہ-
شان را جہت استفادہ علاقمندان بہ رشتہ تحریک و پرورش کردہ اند۔
کتاب حاضر حاصل ہمت والا و قلم توانای نگارندہ و مطالعہ و تحقیق ایشان در
زمینہ تربیت صحیح و علمی کودکان می باشد۔ این کتاب قیمت عمدہای از
سؤالات و مشکلات والدین، مربیان و پزشکان را برطرف و مادران را در تربیت
کودکان سالم و باہوش یاری خواہد کرد۔ توفیق نگارندہ محترم را در امر ارتقاء
سطح فرہگ عمومی والدین محترم جامعہ از خداوند منان خواستاریم۔ لطفاً
نظرات ارزشمند و اصلاحی خود را با ما بہ آدرس ElvinPub@gmail.com در
میان بگذارید۔

دکتر حسین علیخواہ

مدیر مسؤول انتشارات الوین

مقدمهٔ مولف:

با توفیق و استعانت الهی و با استقبال کم‌نظیر خانواده‌ها از کتاب «شیوه‌های تربیت کودک باهوش و سالم» و براساس نظرسنجی و نیازسنجی از والدین، تصمیم به تالیف و چاپ مجموعه حاضر با عنوان «والدین هشیار و کودک باهوش» نمودم.

کتاب حاضر بر اساس تاکیدات دینی بر اهمیت «خواندن» (پیامبر خاتم رسالتش را با دستور الهی «اقراء به معنی بخوان» آغاز نمودند) و نیز اهمیت «نوشتن» در معارف معصومین (رسول اکرم (ص) می‌فرمایند: علم را با نوشتن زنجیر کنید) و همچنین حکم شرعی «همه مسئولیم»، در راستای آگاهی بخشی به والدین در مورد مسئولیت‌های تربیتی کودک تهیه شده است.

امروزه مظاهر زشت و شیطانی شدن غرب (مثل بی بندوباری، اعتیاد، مواد مخدر، داروهای روان گردان و صنعتی و استفاده غلط از تکنولوژی مدرن مانند اینترنت و ماهواره، شکستن حریم و حرمت خانواده...) درصدد فروپاشی بنیان خانواده ایرانی برآمده‌اند. لذا والدین باید هشیار باشند تا در این جنگ تمام عیار فرهنگی، خانواده و فرزندان را سلامت به سرمنزل مقصود برسانند.

انتظار عصر حاضر از والدین محترم این است که با عنایت به اصول و مبانی علمی و معنوی (توجه به سلامت جسمی، اجتماعی و معنوی که اساس تعریف جامع سلامت از دیدگاه سازمان بهداشت جهانی می‌باشد) تربیت کودک اهتمام جدی نموده و در همه حال از خدوند متعال برای توفیق در این مورد، یاری طلبیده تا نسلی سالم، آگاه، هشیار، باهوش، مسئول و مصلح داشته باشیم.

مولف بر این باور است که این کتاب عاری از عیب و نقص نبوده لذا از خوانندگان محترم خواهشمندم که با ارائه هرگونه انتقاد و پیشنهاد اینجانب را در جهت افزایش سطح آگاهی جامعه، یاری نمایند.

دکتر نادر لطفعلی‌زاده